

Vědomost

ZPRAVODAJ SLOVÁCKÉHO KRÚŽKU V PRAZE

ČÍSLO 57 • ČERVEN 2018

Ples Slováckého krúžku v Brně 27. ledna 2018

Vážení a milí křížkaři,

uplynulo dalšího půl roku a dostává se vám do rukou „letní“ číslo Vědomosti, kde opět najdete zajímavé čtení a informace o naší činnosti.

Jak už jsme informovali na besedách, ve výboru Křížku došlo ke změně – místostarosta Mirek Říha rezignoval na členství ve výboru. Místo něj jsme nabídli místo Jožkovi Šenkovi, který po mírném „přemlouvání“ přijal. K potvrzení nového člena bychom si pak vyžádali souhlas členské schůze, která se bude konat na listopadové besedě.

Od vydání poslední Vědomosti v prosinci 2017 se konalo hodně akcí, některé námi přímo pořádané. Křížek tím mimo jiné naplňoval důvody svého bytí – sdružování rodáků a přátel Slovácka, propagace tohoto regionu a také zachovávání tradic.

Protože se náš ples konal až koncem března, mohli jsme po dlouhé době zorganizovat zájezd na ples do Brna. Podle ohlasů se jednalo o povedenou akci, vzhledem k budoucím termínům našeho plesu se takovéto zájezdy (podle zájmu) mohou v budoucnu konat každoročně.

Náš Moravský ples se opět konal na Žofíně, akce byla hojně navštívená a dobře hodnocená. Měli jsme i štěstí, že k požáru na Žofíně došlo „dostatečně brzy“, aby se do našeho plesu stihly provést nejhorší opravy škod a náš ples tímto nebyl nijak dotčen.

Začátkem dubna pak proběhl další ročník už tradičního koštu vín, akce se opět povedla a můžeme se těšit na příští rok.

Obě uvedené akce by se nemohly uskutečnit bez pomoci našich členů, kterým tímto vyslovuji poděkování za jejich účast. Zejména však chci poděkovat Tomáši Slámovi, který obě akce pořádal jako hlavní pořadatel a na jehož bedrech bylo velké množství důležitých organizačních prací.

Začátkem června se bude konat pravidelné setkání Křížků z Prahy, Brna a Bratislavy, tentokrát v režii našich bratislavských přátel. Místem konání je Modrá, místo dobré keramiky a ještě lepšího vína. Účastníci zájezdu se mají na co těšit, podle posledních informací pojedou plný autobus.

Na závěr přeji všem hezké léto, příjemná setkání na různých letních folklorních akcích a šťastné shledání po letních prázdninách.

PETR SMETANA

Vážení a milí,

mám potřebu jednou za čas se připojit ke starostovi a za redakční radu uvést stávající číslo Vědomosti. Po prostudování brněnského Krúžkozoru z března tohoto roku cítím, že musím, ale dost se do tohoto nutím. Již jenom proto, že jejich redakční rada se rozrostla na osm, čtete dobře, osm členů, zatímco naše se scvrkla na dva. Naši redakční radu opustily dvě těžko nahraditelné dlouholeté opory Radka Sálusová a Hanka Houšková. Je na místě jim i na tomto místě upřímně poděkovat za poctivou, zodpovědnou, neviditelnou a mnohdy nedocenenou práci, kterou pro Krúžek za ta léta odvedly. Děvčata moc děkuji za sebe a věřím, že i za čtenáře Vědomosti. Tímto číslem počínaje budeme mít tudíž Vědomost bez jazykových úprav. O to větší nároky budou v tomto smyslu na autory příspěvků.

Vědomost číslo 57 nabízí, stejně jako minulá čísla, průřez činností našeho SIK za poslední půlrok. Věříme, že v části evidenční je úplná. Úplná není v popisu všech velkých akcí a také činnosti některých uskupení, které SIK tvoří. Prostě jsme je od odpovědných nedostali.

Na druhou stranu věříme, že ve Vědomosti naleznete vše, na co jste zvyklí a co Vám umožňuje orientaci v životě našeho společenství. Věříme, že se řadou článků pobavíte, možná i poučíte. Máme na mysli svěží články Aničky Jagošové. Převzaté: Z brněnského Krúžkozoru od Libora Jana o vzniku názvu Morava. Pro mnohé určitě objevené hodnocení našeho Moravského plesu z Krumvířského zpravodaje od Martina Sýkory a Vojtěcha Veselého. Jistě se najdou i další.

Za zamyšlení určitě stojí slovo starosty a zpráva o činnosti výboru. Na nich je názorně vidět, že se v Krúžku stále něco děje, mění, vyvíjí a vymýšlí. Zde si dovolím přijít s námětem. Je jistě záslužné vytvořit sborník paměti Jaroslava Vinklera. Myslím si, že by stálo za to vytvořit obdobný ucelený soubor i z unikátních článků Jiřího Mikulčáka vydávaných v minulosti ve Vědomosti – najde se někdo, kdo se tohoto ujme?

Na závěr mi dovoluje popřát Vám příjemné prožití letních a podzimních měsíců, doby plné zajímavých folklorních počinů. Věřím, že se o své prožitky podělíte s námi ostatními na stránkách příští Vědomosti.

*Za redakční radu
Ing. BRUNO VOGNIČ*

Zpráva o jednání výboru v prvním pololetí 2018

Na lednové výborové schůzi byl schválen plán akcí na 1. pololetí 2018. Mezi hlavní akce již tradič-

ně patří: Moravský ples, který se letos konal 24.3.2018 v Paláci Žofín, Košť pálenek – letošní 5. ročník se konal na březnové besedě, 22.ročník Výstavy vín 15.4.2018 v hotelu Olšanka Praha 3.

Výbor průběžně projednával program měsíčních besed a zajišťoval krátkodobé akce například účast na Slováckém plesu v Brně 27.1.2018, podíl na masopustu v Karlíně 3.2.2018, plesu rozhlasu 3.3., účast na setkání Krúžků 9.–10.6.2018 v Modré (organizuje Bratislava) a další.

Průběžně probíhala aktualizace adresáře členů. k 31.12.2017 bylo evidováno 231 členů, v průběhu 1.pololetí byli zařazeni 4 noví členové (Miloš Malec, Milan Bena, Richard Panáček a Veronika Ovísková). Zemřeli: dlouholetí členové profesor Jan Hlaváč a Karel Trnčík. K 30. květnu 2018 je registrováno 233 členů.

V průběhu 1. pololetí 2018 došlo k několika organizačním změnám:

V měsíci březnu došlo ke změně **místa konání výborových schůzí**, které se

řadu let konaly „U Šálů“. Nové místo pro konání výborových schůzí jsme našli v restauraci (salonek) „U Brázdu“, Sokolovská 258 naproti KD Gong. Výbor se schází každou druhou středu v měsíci od 17.30 hod. před besedou.

Kroje, které jsou v majetku Krúžku a které byly dosud (cca 50 let) uloženy v restauraci (salonek) „U Šálů“ převzala s veškerou evidencí od Heleny Šálové Katka Slámová budou od konce května uloženy na jiném vhodném místě, které se dosud hledá. Katka Slámová bude nadále za kroje zodpovědná.

Účetnictví Krúžku do konce roku 2017 spravoval Mirek Říha, pokladnu Jana Říhová. Od 1.1.2018 převzala vedení **účetnictví Krúžku** externí účetní firma ADAR, která se touto činností pro spolky zabývá. Pokladnu převzala Helena Šálová.

Výbor na březnové schůzi odsouhlasil změny ve složení výboru. Do výboru byl místo Mirka Říhy kooptován Josef Šenk a na místopředsedu byl navržen Tomáš Sláma. Tyto změny budou navrženy ke schválení členské schůzi.

Výbor odsouhlasil nabídku Archivu hl. Města Prahy na možnost uložení archivních i nově vzniklých dokumentů. Komise ve složení M.Říha, Petr Smetana, Ondra Sameš, Petra Slámová

a Helena Šálová vyberou **dokumenty k uložení v Archivu hlavního Města Prahy**. V současné době je archiv „U Šálů“ a tvoří jej písemnosti o celkové délce v polích cca 7 m.

Výbor také řeší **webové stránky** Krůžku a E-mail Krůžku

Bylo navrženo vydání paměti J.Vinklera

Výbor děkuje všem složkám (sbory, chasa, muziky) za jejich vystupování

na besedách i různých akcích, také děkuje všem členům, kteří pravidelně navštěvují besedy a podílejí se na organizačním zajištění besed i jiných akcí (Josefka Jordánová, Lída Prudíková, Boženka Růžičková, Marcela Zlámalová, Libuše Janečková, Eva Žáčková) a Jarce Vesecké za krásné fotky z besed a dalších akcí.

HELENA ŠÁLOVÁ

Besedy SKK

leden 2018 – květen 2018

Všechny pravidelné měsíční besedy se konaly každou druhou středu v měsíci v KD Gong v Praze Vysočanech od 19 do 23 hodin.

Datum	Průběh a program besedy	Účast
10. 1. 2018	CM Žandár <ul style="list-style-type: none">– Informace z jednání výboru 8.1.2018,– organizační zajištění 62. Moravského plesu 24.3.2018 v paláci Žofín – ředitel plesu Tomáš Sláma, prodej vstupenek Šálová,– prodej kalendářů s fotografiemi zpěvaček, který navrhla a sestavila Mirka Sochorová,– výběr ročních členských příspěvků ve výši 200,- Kč,– informace o dalších připravovaných akcích: ples Slováckého krůžku v Brně 27.1.2018, Masopust v Karlíně 3.2.2018 za účasti chasy, CM a MS Krůžku, košť pálenek 14.3.2018 garant Vojta Běták– oslava jubilantů: Jindra Daněčková (65), Marcela Zlámalová (70), Viktor Zlámal (85).	105

- 14. 2. 2018** **CM Martina Sochora** **110**
- Informace z jednání výboru 12.2.2018,
 - prodej vstupenek na Moravský ples,
 - výběr členských příspěvků,
 - připomenutí období fašanků – chasa Krúžku,
 - organizační zajištění koštu pálenek, garant Vojta Běťák
 - základní informace o připravované výstavě vín 15.4.2018 v hotelu Olšanka – garant Tomáš Sláma,
 - oslava jubilantů: Boženka Růžičková (70) Mirek Kučerka (75) a nepřítomný Ing. Bohumil Adamec (90).
-
- 14. 3. 2018** **CM Žandár** **120**
- Informace z jednání výboru 14.3.2018,
 - proběhl košt pálenek – vyhlášení vítězů a předání diplomů,
 - Bruno Vognič informoval o připravovaném vydání Vědomosti č.57 a zdůraznil, aby články od jednotlivých autorů byly předány do 30.4.2018,
 - informace o setkání Krúžků 9.-10.6.2018 v Modré. Setkání organizuje bratislavský SIK,
 - základní informace o připravované výstavě vín 15.4.2018 Kongresový sál hotelu Olšanka – neděle od 13.00 hod.,
 - jubilant Dušan Macháček (80).
-
- 11. 4. 2018** **CM Martina Sochora** **90**
- Zhodnocení Moravského plesu – Tomáš Sláma,
 - upřesňující informace k setkání Krúžků 9.–10.6.2018,
 - košt vína 15.4.2018, doplňující informace – Tomáš Sláma,
 - jubilantka Alena Sládečková (85), která si zazpívala svoji oblíbenou písničku za doprovodu muziky. Byla to moc pěkná oslava.
-
- 9. 5. 2018** **CM Žandár** **80**
- Zpráva o činnosti výboru – starosta Petr Smetana,
 - organizační záležitosti k setkání SIK v Modré – Šálová,
 - jubilantky: Věra Dostálová (80), Jana Hobstová – zajímavé osudy, hold oslavenkyním bohaté občerstvení.

HELENA ŠÁLOVÁ

Přehled akcí

listopad 2017 až červen 2018

DATUM	AKCE	MÍSTO
25. 11. 2017	Kateřinské hody všechny složky SIK	KD Gong
3. 2. 2018	Masopust CM M. Sochora, chasa, část MS	Praha, Karlín
18. 3. 2018	Soustředění před plesem – ladění vystoupení	DDM Praha 8, Karlín
24. 3. 2018	Moravský ples Všechny složky SIK	Praha, palác Žofín
28. 3. 2018	Rozloučení s prof. Ing. Janem Hlaváčem CM M. Sochora, MS	Praha 6
15. 4. 2018	Výstava vín s koštem Všechny složky SIK	Praha 3, hotel Olšanka
9. a 10. 6. 2018	Setkání Slovákých Krúžků (pořádá SIK Bratislava a Skalica)	Modrá u Bratislavy
13. 6. 2018	Roztančené Spektrum CM M. Sochora, MS, chasa	DDM Praha 8, Karlín

To to letí

o mužském sboru Slováckého krúžku v Praze

Vážení krúžkaři.

Od minulé informace o aktivitách mužského sboru (MS) při 120. výročí založení Slováckého krúžku v Praze (SKP) už uplynulo něco vody ve Vltavě a něco vína do našich hrdel. Tak mi dovoluňte podělit se s vámi o novinky.

Co trvá – úvodem.

Mužský sbor (MS) je už více než 11 let součástí SKP (první zkouška byla 27. 3. 2007). Scházíme se ke společnému zpěvu a občas vyjdeme i na nějaké pódium nebo plac k reprezentaci SKP a zejména (snad i) k potěšení přítomných příznivců moravského folklóru. Po těch letech už máme vžité zvyklosti a sbor se stal součástí našich životů.

Členové

Složení MS se utvářelo a utváří vcelku přirozeným způsobem. Kdo přijde, ten se zařadí, poslechne si ostatní, ti si poslechnou jeho, až se osmělí. Troufá-li si a zapadne do party, zůstane a časem se ani nepozná, že byl kdysi nový.

Aktivní zdravé jádro dnes tvoří 16 chlapů. Dalšíh 9 je v kontaktu, zapojují se při významných akcích. Mimoto „prošlo“

sborem cca 20 registrovaných v minulosti, někteří jen letmo, mnozí však zanechali významné stopy.

V poslední době mezi nás přišli 3 noví chlapi s plnými hlasy, kteří jsou nepochybnou posilou a slibnou perspektivou. Přinejmenším nahradili dřívější členy po snížení jejich aktivit. A jeden další se už osměluje.

Příjemné oživení letitého skoro ustáleného stavu.

Nelehké problémy s krojovým vybavením řešíme operativně, zatím se jakž takž daří.

Jak pracujeme

Základem jsou naše zkoušky, nejméně 2x měsíčně, spíše však vícekrát, jsme-li před nějakou akcí s naší účastí. Zkoušky od začátku dodnes neúnavně vede a repertoár vybírá a cizeluje naše umělecká vedoucí Soňa Plzáková.

Pro zajímavost – do dne sepsání této zprávy se uskutečnilo 303 organizovaných zkoušek.

Stane se, že si i na zkoušce pozpíváme jen tak pro radost. To ale neznamená, že ledabyle. To by nás dnes už ani nebavilo.

Kde jsme se předvedli

Od zatím posledního milníku – oslav 120. výročí založení SKP 22. 10. 2016 – se MS podílel zejména na následujících akcích:

- Vánoce ve Slováckém krúžku v Praze 2016, 2017
- Moravský ples 2016, 2017
- Setkání lidových muzik 2016, 2017
- Výstava vín s koštem 2017, 2018
- Vystoupení ve Spektu Karlín 14. 6. 2017
- Vinobraní v Troji 2017
- a další akce se zpěvy volnými i organizovanými – setkání krúžků, vinobraní na Kampě, apod.

Co bude dál?

MS je ustálený, schopný dalšího vývoje. Komukoliv jsme otevření, každý s potenciálem přínosu je vítán.

Poděkujeme všem, co nás podporují, naši muzice, výboru i panu starostovi SKP.

A našim partnerkám a rodinám, že nám to trpí.

JOŽKA ŠENK
6. 6. 2018.

Vánoční beseda a křest kalendáře Zpěvulenek

První část večera probíhala klasickým způsobem. Vánoční vystoupení Krúžku včetně kole-dování těch nejmenších, o které Krúžek v současné době nemá nouzi. Vyrůstají mezi nimi velice šikovní zpěváčci, tanečníci i muzikanti.

Houslová sekce se nám rozrůstá a zdokonaluje. Pásmo koled, které si malí houslisté připravili, se stále vylepšuje. Nadaní sólisté Rozálka Vacková a Kuba Kapras sklídili u diváků velký potlesk.

Třešničkou na dortu letošního roku byl křest folklorního kalendáře Zpěvulenek na rok 2018. Netradičním způsobem pojatý kalendář, který v sobě spojil moje letité lásky – folklor a ruční výrobu

klobouků. Nádherné fotografie Zpěvulenek všech generací – od malých holčiček, slečen, maminek až po generaci nejstarší. Zastoupení nejen ročního kalendářního cyklu, ale i životní příběhy každé z nás (narození, dětství, svatba, mateřství, rozcházení, životní moudrost). Inspirací byly samotné Zpěvulenky. Každý klobouk v sobě ukrývá jak část osobnosti své nositelky, tak i prvek z folklorního prostředí – ať už jde o kroj, muziku, víno, jednotlivé zvyky či svátky.

Během křestu se představily jednotlivé Zpěvulenky ve svých kloboucích. Kmotrem našeho kalendáře byl Honza Kozák, který mne seznámil s Luckou Vysloužilovou, která tento nádherný kalendář nafotila a přišla se na vánoční besedu také podívat. Společně jsme kalendář zapili a vypustili do světa. Věřím, že Vám bude po celý tento rok ve společnosti Zpěvulenek krásně.

MIRKA SOCHOROVÁ

Masopust 2018

Letošní masopust 3. února v Karlíně byl už čtvrtý, kterého se náš Slovácký krúžek aktivně účastnil. My, ne přímo aktivní účastníci asi také tak. Pozorujeme, že zájem Pražanů o tuto akci každoročně narůstá, přibývá i těch, kteří jdou do průvodu v maskách, nebo alespoň s nějakým maškarním doplňkem. Co pamatujeme, vždy jsou výrazná zejména následující uskupení: „úderka“ našeho

Slováckého krúžku, výrazná dudácká kapela v tradičních skotských kiltech, klauni na chůdách a opeřená barevná stvoření. Každoročně nespočet různých stánků se vším možným.

Naše zastoupení, tedy to aktivní, se letos skládalo z CM Martina Sochora doplněné o mě neznámé muzikanty, část chasy a mužského sboru. Muzika se vezla a mrzla v kočáře, za nimi křepčila krojovaná chasa (5 párů) doprovázená a podporovaná šestičlenným jádrem mužského sboru v civilu. Naším se, jako už po několikáté, dostává podle nás oprávněné výsady jít v čele masopustního průvodu bezprostředně za policejní asistenci. Jsem přesvědčený o tom, že právě naši jsou spolu s výše uvedenými, těmi

nejvýraznějšími elementy tohoto masopustního průvodu. Jsou výrazní, živí, osobití a tím budí zaslouženou pozornost přihlížejících. Letos se k naší chase připojila trojice klaunů na chůdách – zajímavá kombinace. Někteří z nich se dokonce pokoušeli připojit svým projevem k našim tanečnickům – čekali jsme kdy je dlažební kostky zradí a někdo z nich to neustojí – bohudík ustáli.

Letošní masopust v Karlíně poznamenalo bezesporu počasí. Po dobu soustředování účinkujících a návštěvníků v Kaizrových sadech a následující průvod Křížkovou ulicí na Karlínské náměstí bylo ještě snesitelné. Sychravé, ale beze srážek. Svoji únorovou roli si však vybralo bezprostředně po dosažení Karlínského náměstí a tím poznamenalo průběh akce samé. Téměř hodinová sněhovo – dešťová nadílka rozehnala účastníky bez rozdílu, zda šlo o účinkující nebo přihlížející pod

jakoukoli ochranu a znemožnila plánovaná vystoupení kohokoliv na venkovním prostranství bez střechy nad hlavou. Naši našli útočiště v kostele sv. Cyrila a Metoděje, který byl našťastí tentokrát otevřený (mimochodem stojí za zhlédnutí).

Škoda, že akce nebyla v Krúžku náležitě publikována. Věřím, že by se nás, kteří rádi ty své podpoříme, sešlo podstatně víc. Takto nás zde bylo kolem deseti. Karlínský masopust totiž obvykle doprovází bohatý doprovodný program na Karlínském náměstí i v prostorách Karlínského Spektra. Mezi běžnou stánkařskou poutovou nabídkou jsou k vidění i netradiční a zajímavé atrakce, jako například ruční mletí mouky na ručním kamenném mlýnku s následným upečením placek z takto získané mouky a řada dalších. Všem srdečně doporučujeme.

MANŽELÉ VOGNIČOVÍ

Pálené, pálené, ej budiž pochválené

Už popáté se díky Vojtovi Běťákoví konal v rámci březnové besedy všeobecně oblíbený košť pálenek. Jak se stalo dobrým zvykem, součástí koštu byla i kategorie likéry, takže na své si přišel opravdu každý. Tedy s výjimkou abstinentů a řidičů, ale to valně většině Krúžku nehrozí, jak jsem měla možnost za těch pár let vyzozorovat... Letos se na košťu objevilo 17 různorodých vzorků od celkem 12 vystavovatelů. Nejhojněji byla tradičně zastoupena kategorie slivovice s osmi vzorky. Každý, kdo přišel ochutnat nějaký vzorek, měl možnost hlasovat o tom, která že ta pálenka a likér byly nejlepší.

Jako vítězové byli vybráni následující: v kategorii slivovice první místo opět uhájila rodina Jagošova. Píšu to s upřímnou radostí, protože od prvního koštu mezi sebou s Vojtou interně soutěžíme o prvenství, a až na minulý ročník, kdy nás vítězstvím zaskočila Barča Hubáčková, jsme se s Vojtou pravidelně střídali. Po loňském debaklu jsme dokonce uvažovali o dalším přepálení a takto vytvoření vzorku Beťákovy a Jagošovy slivovice v předem připraveném papiňáku... Zlí jazykové ovšem tvrdí, že na tomto prvenství má podíl to, že jsem při nalévání propagovala

vlastní vzorky. Není to samozřejmě pravda! Kategorii kalvádosu zcela suverénně ovládl Mirek Kučerka, v meruňkovicích zazářila Bára Hubáčková (pálenku dodala její kamarádka). Z ostatních pálenek dle hlasování nejvíce oslovila špendlíkovička Radima Dekáře. V kategorii likérů byl jako nejlepší vyhlášen bezový likér s vanilkou z autorské dílny mladého chemika Romana Jagoše (pro ty poučené „tata“). Ani tato nečekaná výhra nebyla nikým předem připravena.

Závěrem se sluší poděkovat především dárcům/vystavovatelům, Vojtovi za přípravu koštu (donesl slaninu, sýr a lavór – byl, zaplať Pán Bůh, použit jen pro oplachování koštovaček), nalévačům: Vojtovi, Báře Hubáčkové, Davidu Blahovi a Kubovi Švorbovi (snad jsem na nikoho nezapomněla) a v neposlední řadě i cimbálové muzice Žandár, která statečně a s nasazením sobě vlastním hrála na druhé straně sálu i ve chvílích, kdy se všichni věnovali čirým vysokoprocentním tekutinám.

SEZNAM VYSTAVOVATELŮ

slivovice: Blaha, Běták, Čámrová,
Jagoš, Kučerka, Mitáček,
Polomský, Vognič

kalvados: Kučerka

meruňka: Hubáčková (v zastoupení)

ostatní pálenky: Dekar (špendlík),
Jagoš (broskev), Ginter
(vínovice), Medek (vínovice)

likéry: Jagošová (bez + vanilka),
Jagošová (bez + káva),
Kučerka (ořechovka)

*Tož, dajme si na památku toho pátého koštu
po štampli a na rok pokoštujme zasěj!*

ANIČKA JAGOŠOVÁ

Ohlédnutí za 62. Moravským plesem

Tradiční Moravský ples patří k vrcholům pražské plesové sezóny. Tradiční je na něm, že lze vidět na čtyři stovky krojovaných

tanečníků a zpěváků, řadu folklorních souborů nejenom z Prahy, ale z celé Moravy. K tradicím patří i defilé krojovaných skupin spojených s krátkým vystoupením, společně zazpívaná moravská hymna Moravo, Moravo a v průběhu večera i Moravská beseda v podání

přítomných souborů a plesových hostů. Podle mne k novější tradici patří i skvělé moderování exstarosty Mirka Říhy a řízná dechovka Podlužanka.

To jsou atributy každoroční a tradiční. Ale každý Moravský ples v Praze je jiný – rozmanitost mu dodávají zúčastněné soubory i muziky, které jsou s výjimkou pražských organizátorů tj. Slováckého krúžku, Pražských Hanáků a Valachů, pokaždé jiné. Velký ohlas měla zejména Uherskobrodská Olšava. Mezi novinky lze počítat i to, že se Moravský ples již podruhé konal v paláci Žofín a letos v březnovém termínu.

Co všichni obdivují, nejsou jenom krásné kroje účinkujících i hostů, ale celková atmosféra plesu. To není jako na jiných plesech, že jedna kapela vystřídá druhou, ale je to tak, když jedna odehraje, neodchází do šatny odpočívat, ale se svými nástroji muziky hrají a koncertují na jiných místech. Na chodbách, schodištích a podobně. Hned se k nim přidávají natěšení zpěváci z řad hostů, mnozí si

i zacifrují - to je neopakovatelná atmosféra! Baví se všichni, každý si vybere muziku, která se mu nejvíce líbí.

To nejsou jenom zážitky pro účastníky plesu, ale doslova pro všechny - všichni se společně baví, hrají, zpívají i tančí... To opravdu jinde nevidíte! Baví se i účinkující, kteří si s chutí poslechnou své kamarády odjinud, zazpívají si s nimi.

A přitom v sobotu ráno a dopoledne vyrážejí do Prahy, kde absolvují poslední zkoušky a v noci, po ukončení plesu nasedají znovu do svých autobusů a vracejí se domů. Všichni se do Prahy těší a říkají, že je to pro ně čest, vystupovat na Moravském plese.

Organizace takového plesu je značně náročná a podílí se na ní plno ochotných

dobrovolníků, především z řad členů Slovákckého krúžku v Praze, ale i pražští Valaši a Hanáci. Pro mnohé tak ples začíná již ve 14. hodin, kdy je zapotřebí se věnovat přijíždějícím souborům atp. I letos měl organizaci plesu na povel Tomáš Sláma se svým týmem a svého úkolu se zhostili na výbornou.

Již tradičně přijeli „kamarádi krúžkaři“ z Brna, ale i další hosté ... Někteří se zdrželi a zazpívali si, někteří jenom proběhli, ale zúčastnili se, např. starosta Prahy 1 pan Lomský. Letošní 22. Moravský ples byl úspěšný. Však většina z vás to zažila osobně.

DUŠAN MACHÁČEK

Vínečko, né voda... aneb duša v péří

Tak by se dala nazvat už tradiční výstava vín pořádaná Krúžkem. Někteří mají dušu v péří a nervy v kýblu vzhledem k pořadatelským povinnostem už od půlky března a my, řadové vinné mušky, chodíme potěšit oko, rozjasnit mysl a zaslintat si nad

množstvím vystavovaných lahví alespoň při jejich popisování. To proběhlo týden před koštem samotným. Sešlo se nás přes deset a blahorečili jsme těm vinařům, kteří místo předepsaných dvou láhví vzorku poslali rovnou tři, takže se bylo nejen na co dívat, ale i co pít. Během popisování nám pod rukama prošlo **487 vzorků od 153 vinařů a vinařství**. Z toho bylo 376 bílých vín, 36 rosé

a 75 červených vín a jak se stalo dobrým zvykem i 3 vzorky medoviny. Někteří z nás navázali na toto své obětavé dobrodíní při popisování i výpomocí při pondělní degustaci vybrané odrůdy.

Vinařské přísloví praví, že „*odrůda je matkou vína, vinohrad je otcem vína a ročník je jeho osudem*.“ Letos se při degustaci pomyslnou matkou staly odrůdy rulandské bílé a rulandské šedé. A že bylo z čeho vybírat: **sešlo se v součtu přes sto třicet vzorků**.

Proto vzniklo opatření – rozdělit laickou (krúžkařskou) a odbornou komisi na dvě odnože. Jedna laická a odborná pro rulandu šedou a stejně tak další zastoupení laiků i odborníků pro rulandu bílou. Padlo na mě zapisovat výsledky těch degustátorů, kteří hodnotili rulandské bílé. Laická komise ve slo-

žení Vláda Ulčar, Jožka Šenk a Mirek Říha brali svůj úkol zodpovědně a prošli přes sedesát jim přidělených vzorků. Že to od toho dvacátého bylo už náročnější, jsem poznala podle archů pro hodnocení vína, kde se vedle zakroužkovaných číslic s hodnocením objevovaly i autoportréty příslušného porotce, případně jednostranná komunikace jako různé pozdravy a doporučení, abych

u počítače nespala. Snažení korunoval Vláda do mokrého archu vepsanou větou „*Suchého humoru už bylo dost, tak jsem Ti to polil...*“ I přes tyto ztráty se ale podařilo vybrat šampiony výstavy, kterými jsou: pro odrůdu **rulandské bílé** Rostislav Mazáč (Staré Město), suché, pozdní sběr, roč. 2017 a Martin Jůva (Týnec), polosuché, pozdní sběr, roč. 2017; pro odrůdu **rulandské šedé** Mgr. Petr Netopilík (Týnec), roč. 2017 a Znovín Znojmo, sladké, výběr z bobulí, roč. 2015.

Letošní už 22. výstava moravských a českých vín s koštem proběhla v neděli 15. dubna v hotelu Olšanka. V deset se sešlo okolo dvaceti Krůžkařů i přespolních, kteří se chtěli podílet na nalévání a především všeobecných přípravách (přinášení vín z chladicích boxů, chystání ubrusů, skládání vín na stoly a jejich otevírání ...). Těsně před jednou hodinou jsme byli přichystaní a čekali, až vejdou první návštěvníci. Pak už se dveře netrhly, sál se pomalu plnil a koštovalo se až do poledního

odpoledne. K tomu všemu vyhrávala cimbalová muzika Martina Sochora. Z interních zdrojů mohu prozradit, že letos bylo prý méně návštěvníků, než loni, ale v závěru koštu se prodalo více láhví.

Závěrem **poděkování**: a to především vinařům, kteří poskytli vzorky ke koštování, Vláďovi Ulčarovi a Rosťovi Mazáčovi (majiteli letošního vítězného vzorku) za svoz vína – třídní cestování po Moravě. Poté Tomáši Slámovi za veškerou organizaci spojenou s koštem samotným, ale i uložením vín v Praze a následným zajištěním hladkého průběhu hodnocení vybraných vzorků. A konečně všem naléváčům a dobrovolným vinným muškám, které se podílí na „pražských“ přípravách koštu – za všechny jmenovitě Petru Smetanovi a Vojtovi Bětákově.

Tož, napijme sa vínečka a tešme sa na dvacátý tretí košť!

ANIČKA JAGOŠOVÁ

O Žandáru bez Žandárů

Slovo úvodem: Na lednové besedě jsem zcela omylem vyslechla diskusi Bruna Vogniče s Ondrou Blahou. Jednalo se o dodání článku o Žandáru, který se měl skvít (dle rozhovoru už asi tři roky) v některém z čísel Vědomosti. Z rozhovoru jsem také pochopila, že ani tentokrát to nedopadne úspěšně. Rozhodla jsem se proto, že chlapcům ulehčím od asi tak půlhodinové práce (neboť dle slov primáše jsou všichni permanentně zaneprázdněni) a napíšu o nich.

Kdyby Michal častěji chodil na besedy a já za něj nezaskakovala (dělám to ráda!), určitě by se nestalo, že bych kývla na tuto naléhavou potřebu směřovanou výhradně ke členům muziky zvěčnit konečně ve Vědomosti mladší muziku Slováckého Krúžku – cimbálovou muziku Žandár. Ale protože mám ty švarné šohaje vcelku ráda a jsem přirozeně škodolibá, tak jsem si řekla, že se toho ujmu. Na tomto místě sděluji, že veškeré informace mi na sebe (navzájem) řekli sami... Krúžkař snad nebude litovat, oni asi ano.

Muzika vznikla v Praze na jaře roku 1999. Tehdy tu kluci studovali a ze smutku po rodném Slovácku (a zřejmě i ze zkušenosti, že muzikanti bývají pro křehčí polovinu lidstva poměrně zajímaví) založili muziku. Zakládajícími členy byli (z těch stávajících) Michal, Pavel a Štěpán (tehdejší basista, kterého už několik let zdatně střídá Marek). Záhy se k muzice přidal i Běda. Později přibyl Radek

s Ondřejem. Běda rád vypráví o tom, jak právě on přivedl do muziky Ondru. Prý se tehdy náhodou potkali na koleji s houslemi v ruce. Druhá – Ondřejova verze tvrdí, že je seznámily dvě slečny na nějakém večírku. Ani jeden se nechce své verze vzdát...

Něco z historie: Kluci doprovázeli folklorní soubor Kohútek z Bánova a několikrát s ním vycestovali mimo vlast (o těchto výletech zvláště někteří rádi vypráví prášilovské historky, jak se do nich hned při prvním setkání zamilovaly všechny tanečnice, i ty hluché, slepé, vdané, ovdovělé...). Spolupracovali se souborem Háječek z Ostrožské Lhoty. I tady se zapsali velmi dobře, jak jsem si od členů souboru ověřila. Sami se v prvních letech působení vydali do Chile, na což rádi vzpomínají. Nepřeberné množství folklorních festivalů a dalších akcí, kde se chlapci společně nebo jednotlivě zapsali zlatým písmem (př. hody a jiné veselice) a k nim náležící historky pro krátkost článku a z obavy o své bezpečí pomíjím.

Ráda bych čtenáři představila současné členy muziky: Prvním bude cimbalista Michal Smetana z Nivnice, zvaný doktor nebo interně Smeták. Doktor se mu říká právem, neboť je absolventem lékařské fakulty, jak sám říká nejlepší z ročníku a nyní zdatný kardiochirurg. Vzhledem k tomu, že Michal brzy rozeznal mé umění imitovat hru na cimbál, několik

let už jsme se, s výjimkou vánočních večírků, neviděli. Proto heroické historky z mládí o jeho úspěších u žen slyším spíše od jeho kamarádů z muziky. Sám Michal taková vyprávění zpravidla začíná „dokaď sem eště měl vlasy...“ Je schopen zpěvu nevídaného rozsahu, což jsem zjistila po poslechu záznamu jedné besedy, kde se ozývá takřka nelidský řev. Po bližší identifikaci mohu tvrdit, že je to Michalovo vysoké c... Mimo jiné tančil jako sólista v uherskobrodském souboru Jakub a hrál na kytaru v kapele Žízeň. Pamětníci (kamarádi ze Žandáru) vzpomínají i na jeho krátké působení v Chase, na což si prý vzpomenu i mnozí Krůžkaři, ač to bylo již před více než dvaceti lety.

Dalším, kdo mi může děkovat za medailonek o sobě, bude violista Pavel Smetana z Uherského Brodu. Dle příjmení je příbuzný nikoliv s doktorem, ale se současným starostou Krůžku, budu ho proto šetřit. Na Pavla je dobré říct, že jako jeden z mála v muzice je schopen okamžitě dát dohromady slova takřka od všech písní a na rozdíl od některých tedy nemusí celou sloku opakovat jeden verš. I on už v útlém dětství začal s kariérou muzikanta, a to v cimbalovce brodského souboru Jakub. Pracovně se mu říká dru-há, což je způsobeno názvem doby v taktu, do které se už téměř dvacet let snaží trefit. Většinou vcelku úspěšně... Dle slov svých kamarádů, zejména Marka, jinak trpí Pavel

veškerými nešvary, které jsou pro violisty typické...

Abych dokončila pojednání o harmonické sekci, dám něco k dobrému o basistovi. Marek je jako jediný z muziky poleno z Rožnova (pozn. aut.: „Prosím o odstranění chyby a opravu na „Valach jak poleno“). Prožil v tomto tvrdém kraji zřejmě náročné dětství bez domácího zvířátka, ani psa neměli, neboť jak se sám svěřil: „Naša mama dycky říkala, že to obštěká sama.“ Zřejmě proto si, na mladá kolena, pořídil aspoň koně. Marek přišel do muziky zhruba před deseti lety a zdatně ve všem vystřídal Vlčnovjana Štěpána Konička, jenž měl, dle tvrzení muzikantů, nemalé úspěchy u dívek a žen. Nejdříve však Marek tančil ve folklorním souboru Radhošť, pak už jako basista působil kapele Álom (cigánská kapela s jedním cigánem, jak ji sám popsal) a poté v Rosénce. Jemu patří označení první a i v jeho případě se jedná o dobu v taktu, do které se ovšem trefuje s naprostou přesností.

Přichází na řadu houslová sekce. Obligátem (třetím houslistou) muziky je Radek Maňásek, zvaný Maňa. Pochází z Babic, kam se vrátil, ale odkud neustále alespoň jednou měsíčně dojíždí na muzikantská hraní. Nutno říct, že je asi radost mít v muzice takového obligáta, neboť jeho invence ve vymýšlení třetích hlasů je vpravdě úžasná. V raném mládí byl houslistou cimbálové muziky Jatelinka, při studiu v Praze přičichnul díky souboru Gaudeamus i k českému folkloru. Nyní vlastní v muzice naprosté prvenství v počtu přiznaných dětí. Hlásí

se ke třem + jednomu na cestě. Proto je některými fanynkami zcela nevěřejně zván plemenným hřebcem. K jejich velké smůle a jeho vlastnímu klidu je však stále věrný jedné stáji.

Druhým houslistou, tercásem muziky a mým předposledním dlužníkem za svůj životopis ve zkratce je Běda Jedlička. Pravý Východňár (pochází ze Světlé nad Sázavou). Nejen neuvěřitelným hlasovým rozsahem zakryje mnohé členy muziky. Má vzhledem ke svému českému, a tedy nezaujatému původu, neuvěřitelnou schopnost stmelovat jednotlivé zneprátené slovácké obce do jednoho celku jejich vlastní zbraní – lidovou písní, a tak v jeho podání uslyšíte v jediné jediné hudební sérii vpravdě průřez Slováckem (přes horňácké sedlácké k bílovským a podobně). Vedle folkloru se věnoval i hudebnímu stylu bluegrass (pro neanglofonní čtenáře přidávám volný překlad do českého jazyka: modrá tráva). Vzhledem k neustálému se zlepšování Marka jako cimbalisty samouka se Běda poslední dobou čím dál častěji a velmi zdatně chápe i basy.

Primášem muziky je Ondřej Blaha z Uherského Hradiště. Jak na sebe sám prozradil, viděl tam vcelku jen porodnici, protože dětství trávil hlavně v Brně. Kde se velmi brzy zcela nevědomky jako člen muziky Slováček stal krůžkařem. Tvrdí se o něm, že je stejně jako doktor charismatický, což je zřejmě jediný důvod, proč jsem mu před několika lety kývla na stěhování cimbálu ve dvou. Ani Ondru kamarádi nešetří rytířských historek z mládí. Není to ale třeba – je poměrně

ješitný, v dobrém rozmaru se chlubí sám. K jeho výrazným vlastnostem patří slovácká hrdost. Tou oplývá i Michal (mimochodem umělecký vedoucí). Divím se, že spolu vydrželi v jedné muzice. Prý se během jedné jediné cesty metrem vzájemně z muziky vyhodili hned několi-krát. Bylo to asi po vystoupení, kde si muzikantů vážili a hudba rozhodně měla co pít. Situaci buď zmírnili kamarádi, nebo ranní kocovina...

O šohajích ze Žandáru mohu (většinou z vlastní zkušenosti) prohlásit, že jsou nejen zdatnými muzikanty, ale i tanečníky. Jsou vcelku dobrosrdeční a jsou to pořád pěkní chlapi, i když všem

buď táhne, nebo už dotáhlo na 40 a více a někteří z nich dokonce začínají lehce plešatět. Zároveň jsou jedinečným úkazem, neboť s výjimkou výměny basisty vydrželi od svého vzniku v naprosto stejném složení.

A protože příští rok Žandár oslaví 20 let působení na folklorní scéně, tož jim přeju minimálně dalších dvacet roků společného hraní. A ve skrytu duše doufám, že po přečtení tohoto článku mi, chlapci, dovolíte zahrát si s Vámi občas aspoň na tu violu...

*Vaša (do dnešního dne
nejoblíbenější druhá cimbalistka)*

ÁŇA

Poznámka redakce:

Vzhledem k tomu, že tento článek, který obsahuje některé citlivé údaje a kontroverzní informace týkající se jednotlivých členů Žandáru, nepřišel ze strany Žandáru autorizován, dala redakce možnost Žandáru se k jeho obsahu vyjádřit. Zaslanoou reakci na jejich žádost zveřejňujeme níže:

Vážená redakce Vědomosti,

děkujeme za zaslání nevyžádaného článku Aničky Jagošové o naší muzice. Pro vyloučení veškerých pochybností musíme konstatovat, že kromě našich jmen, míst narození a identifikace pozic jednotlivých členů v rámci muziky, jsou další sdělené informace značně zdeformované, zavádějící či dokonce místy nepravdivé. Chceme věřit, že to však nebyl primární úmysl autorky a že obsah článku je značně ovlivněn silným (autorčiným) emocionálním hnutím, které naše hudební produkce nejen v posluchačích, ale i jiných muzikantech, pravidelně vzbuzuje, a dále zřejmě i naši umně maskovanou bájnou lhavostí. Proto nepožadujeme nezveřejnění tohoto článku. Nicméně musíme zdůraznit, že se jedná o autorčin zcela subjektivní pohled na naše uskupení a často zřejmě i literární nadsázku, což se vzhledem k jejímu etno-bohemistickému zaměření, uměleckým sklonům a nadání dá předpokládat.

*Srdečně za Žandár zdraví
ONDRA BLAHA*

Místy našich počátků

K návštěvě Sadů a Starého Města u Uherského Hradiště

V 6. století sice přišli do naší země první Slované, nedali jí však jméno, protože již jméno měla. Nikoli od předcházejících Germánů, ale od ještě starších Kelťů, kteří řece svým jazykem říkali Mórahva, tedy něco ve smyslu Močálovitá voda, Močálovitá řeka. Nepochybně šlo o odkaz na rozsáhlé, řekou zaplavané lužní lesy, které ji obklopovaly. I po příchodu Slovanů představovala řeka veledůležitou dopravní a obchodní tepnu, protože řádné cesty, snad krom několika hlavních, v těch dobách vlastně ani nebyly. A tak dala řeka jméno i celé zemi, byť humanističtí učenci jméno Morava rádi, avšak mylně odvozovali od germánského kmeny Markomanů.

Při řece Moravě se v 8. století začíná formovat sociálně více strukturovaná společnost, která si na přelomu 8. a 9. století buduje blatná hradiška

na jejích březích. Poprvé padne jméno Moravané v roce 822, kdy pobývali jejich zástupci u císaře Ludvíka Pobožného ve Forchheimu. Podle sice pozdní, ale zdá se, že spolehlivé, zprávy měl pokřtít kolem roku 830 Moravany (rozuměj: příslušníky moravské elity) pasovský biskup. Je jisté, že křesťanství začalo do země v této době pronikat, podobně jako na sousední Nitransko, které bylo okrajovou součástí Panonie. Když krátce po roce 800 zničil Karel Velký poslední síly Avarů v panonské oblasti a na území dnešního Dolního Rakouska, ustanovil, že misijní činnost má v Panonii vykonávat salcburské

arcibiskupství, zatímco podobná péče o Moravu připadla pasovskému biskupovi a o Čechy biskupství v Řezně. Kolem roku 830 byl právě také vysvěcen první kostel v Nitře, odkud zanedlouho moravský kníže Mojmír I., první známý kníže Moravanů, vyhnal tamního vládce Pribinu a jeho území připojil ke svému.

Pasovské biskupství ale zřejmě nemělo dostatek sil, aby vedlo efektivně duchovní správu všeho lidu. Francké kněze zřejmě řídil arcikněz ustanovený pasovským biskupem, přicházeli ale také kněží z oblasti Dalmácie či z akvilejského patriarchátu. Tyto skupiny se patrně nemohly shodnout na liturgické a penitenciální (pokání) praxi a neznaly zřejmě ani dobře domácí jazyk. Proto vyslal Mojmírův nástupce Rastislav poselstvo do Říma, aby přišli zkušení učitelé a zřejmě také biskup, čímž by

mohla být rozvíjena domácí církevní správa. Řím však z politických důvodů žádost nevyslyšel a kníže se proto obrátil na druhé významné centrum křesťanského světa, do Konstantinopole. Tamní císař Michael III. a patriarcha Fotios vybrali k misijnímu poslání dva nadmíru zkušené muže, bratry Konstantina, kterému se říkalo Filozof, a Metoděje (původním jménem Michael). Oba měli mnohé zkušenosti, mladší Konstantin zastával úřad chartofylaka při úřadu patriarchy a byl mimořádně vzdělaný v teologii, filozofii a jazycích, starší Metoděj působil dříve jako správce oblasti obývané Slovany nad Soluní, měl právnické vzdělání, pak ale světskou kariéru pověsil na hřebík a stal se mnichem, igumenem (opatem) kláštera Polychronion na maloasijském Olympu, což ale nebylo daleko do hlavního města říše. Předtím již podnikli z pověření císaře dvě úspěšné mise, a sice k Arabům a pak přes Krym k Chazarům, mocnému kmeni na dolní Volze.

Oba totiž pocházeli z významné rodiny ze

Soluně, v jejímž okolí žilo mnoho Slovanů. S jejich řečí se seznamovali odmalá. A tak se pustili do zajímavého intelektuálního experimentu. Věděli, že slovanština má jiné hlásky než řečtina či latina, a tak pro ně vymysleli zvláštní písmo, hlaholici. Přeložili pak čtyři evangelia a liturgii i další bohoslužebné texty. Zřejmě na konci roku 863 je uvítal kníže se svými velmoži a lidem na Moravě. Okamžitě se pustili do výuky žáků, kteří se rekrutovali z mladých, inteligentních a svobodných Moravanů. Po nějakých třech letech se vydali do Říma, kam přinášeli vzácnou relikvii sv. Klimenta, kterou objevili na Krymu, a zároveň chtěli nechat vysvětit své žáky, stejně jako schválit slovanskou liturgii. To se skutečně stalo, ale mladší Konstantin, nemocný snad již předtím, vycítil blížící se smrt, vstoupil do kláštera, kde přijal jméno Cyril, a zemřel. Metoděj se vracel na Moravu sám, sice jako papežský legát, ale bez biskupského svěcení. Zastavil se u knížete Kocela, franckého vazala, v Blatnohradě

při Malém Balatonu a tam vzklíčila myšlenka jako by obnovit dávno zaniklé panonské biskupství se sídlem v Sirmiu (zcela zničeném na konci 6. století Avary). Putoval tedy znovu do Říma, kde byl vysvěcen na panonského biskupa s čestným titulem arcibiskupa a legáta. Když se vrátil na Moravu, kde se mezitím změnila politické poměry, a zasahovali Frankové, lapili Metoděje bavorští biskupové a téměř tři roky jej věznili v klášteře v Bavořích, odkud jej vysvobodil teprve zásah papežského legáta. Pak Metoděj působil na dvoře nového vládce Svatopluka, který ale preferoval latinskou bohoslužbu. Je docela možné, že právě na sadské výšině, kde byl archeology objeven dost velký kostel s kaplí a dlouhá dřevěná stavba, vyučovali oba bratři a pak sám arcibiskup moravské žáky.

Velká sídelní aglomerace se nacházela v té době v prostoru centra dnešního Uherského Hradiště, kde ale nelze provádět plošný výzkum, a Starého Města, kde je situace o něco lepší. Zřejmě toto sídliště se

nazývalo Veligradem, tedy Velkým městem. Další velké centrum, Mikulčice, muselo hrát také důležitou roli, již pro množství kostelů zde nalezených, a možná šlo o onu „nevýslovnou pevnost“ zmiňovanou v pramenech. Hradisko na Pohansku s mimořádnou rozlohou, bylo zřejmě jakýmsi emporiem s obchodní funkcí. Významné bylo ale též sídliště v místech dnešní Olomouce, další na dnešním Hradišti sv. Hypolita

u Znojma či tzv. Staré Zámky u Líšně, zřejmě předchůdce středověkého Brna. Hmotná kultura Velké Moravy byla nepochybně vyspělá, krásou udivují především šperky: záušnice, nákončí opasků, gombíky, křížky, medailony.

Metoděj musel čelit intrikám franckých kněží a v roce 880 proto znovu navštívil Řím, kde své učení obhájil a byl ustanoven hlavou nové církevní provincie, arcibiskupem moravským. Přeložil ještě

zbytek bible a zemřel v roce 885. Wiching a latinští kněží se Svato-plukovou podporou však jeho dílo destruovali. Kníže, za nějž Moravané ovládali největší území, zemřel v roce 894. Za jeho syna Mojmíra došlo k domácím rozbrojům a nesvorlost stejně jako kočovní Maďaři způsobili na počátku 10. století pád celé říše. Morava se na jedno století propadla do temnot, zůstala však křesťanskou.

LIBOR JAN

Moravský ples v Praze

Při čtení tohoto článku si někteří z Vás možná vybaví návštěvu Moravského plesu před sedmi lety, kdy byl z Krumvíře vypraven speciální autobus a naše chasa tehdy tancovala moravskou

besedu. Tenkrát se Moravský ples konal ještě v Národním domě na Smíchově.

Letos jsme se společně s Vojtou Veselým rozhodli, že Moravský ples navštívíme také a ukážeme náš kroj

i za hranicemi jižní Moravy. Plánování této akce začalo už někdy před Vánoci, kdy naše dvě kamarádky z Bohumilic oslovily své známé a objednaly autobus na cestu do Prahy a zpět s jediným cílem – účastí na Moravském plese. Mezi těmi oslovenými jsme z Krumvíře byli já a Vojta. Společně s námi v autobuse jeli další šohaji a děvčice, například z Čejkovic, Bohumilic, Bošovic, Klobouk nebo Terezína.

Tradiční Moravský ples se letos konal již po 62. Loni se místo jeho konání přesunulo na slavný pražský Žofín. Podle organizátorů se plesu zúčastnilo okolo 450 krojovaných. K tanci a poslechu hrála v hlavním sále DH Podlužanka a v menších sálech a předsálích několik cimbálových muzik. V podvečer se k nám přidaly také Verča a Anička Ledahudcovy a Draha Novotná, které se s námi

celý večer také bavily. Společně s Verčou jsme také doplnili bohumělskou kolonu a zatančili si moravskou besedu.

Byl to skvělý zážitek a zajímavá zkušenost – však není moc lidí, kteří se mohou pochlubit, že společně se 70 mužáky zpívali písničku “Při strážnickéj bráně” v kroji a před zaplněným žofínským sálem. Pražský ples rozhodně nemůžeme srovnávat s tím naším. Tato akce má své poslání hlavně v ukázkce krás jihomoravských tradic těm, kteří je neznají. To však neznamená, že si ho účinkující neužívají. Právě naopak, celý den i večer jsme si náramně užili. Byl to den plný zpěvu, tance a skvělé zábavy.

Během večera jsme od návštěvníků plesu samozřejmě dostali spoustu otázek na naše kroje. Odpovídali jsme třeba na otázky jako “Nešpiní se ty bílé kalhoty?”, “Copak je to za látku, ze které

jsou ty kalhoty, můžu si sáhnout?”, “Slečno, co to máte za límeček kolem hlavy a k čemu to slouží?” nebo “Jak se o ten kroj musíte starat?”. Toto byl jeden z velkých rozdílů oproti plesům u nás. Potkali jsme ale také návštěvníky, kteří z Moravy pochází a do Prahy se přestěhovali třeba za práci.

Možná Vás také zajímá, jak jsme to měli s kroji. Kvůli všem zkouškám jsme museli vyjždět už dopoledne. Na Žofíně jsme pak od organizátorů měli zajištěné zázemí. V šatnách jsme si tak mohli odložit naše věci a v klidu se převléknout do krojů.

Celý den jsme psali průběžnou online reportáž. Zde si můžete přečíst její zkrácenou verzi

- 8:12 – Krásné ráno všem. Právě vstávám a jsem plný sil. Dnešní online začíná.
- 9:10 – Vyzvedávám Vojtu a vybavení řízky, klobásky, sýrem a vínem vyrážíme na sraz.
- 9:37 – Místo odjezdu bylo vhodně zvoleno u obchodu s vinařskými potřebami – někteří kupují sedmičku a trachtýr na přelití vína z kanystru.
- 9:50 – Krojovaný expres vyráží směr Praha.
- 9:53 – Vojta otevírá první sedmičku.
- 9:59 – Zbytek autobusu je vybaven přibližně stejně jako my.
- 10:42 – První zastávka u Devíti křížů.
- 11:42 – Dálniční zastávka č. 2.
- 12:19 – Nádherný pocit zazpívat si na v D1 krásné moravské písničky.
- 12:28 – 54. km D1 a sborový zpěv se nese celým autobusem.
- 12:59 – Kousek před Prahou je tu zastávka č. 3.
- 13:18 – Praha už volá!
- 13:35 – Přistáli jsme na Žofíně.
- 13:48 – Čekáme, až nám přidělí šatnu.
- 14:01 – Oblékáme se do krojů.
- 14:18 – Na Žofíně a v kroji, to se nepoštěstí jen tak někomu.
- 14:46 – Vyrážíme v kroji do pražských ulic, abychom se ukázali světu.
- 15:02 – Němci a Francouzi jsou mimo z toho, že vidí krojované naživo. Vypadají, že by se chtěli fotit.
- 15:32 – Už asi chápeme, že si tu lidi myslí, že u nás normálně chodíme v krojích...
- 16:15 – Vrátili jsme se na Žofín a poprvé se dostáváme do hlavního sálu. Je opravdu impozantní!
- 16:24 – Nacvičujeme nástup – vše je nám vysvětlováno.
- 16:43 – Čekáme na zkoušku nástupu.
- 17:07 – Cimbálka hraje děvčicím k oblékání do krojů.
- 18:17 – Máme za sebou nácvik moravské besedy.
- 18:29 – Chystání do krojů finišuje.
- 19:07 – Potkali jsme Verču a Aničku. Už jsou v kroji.
- 19:33 – Čekáme na slavnostní zahájení plesu. S Vojtou bychom měli zpívat s mužskými sbory.
- 20:09 – Zpívání (bylo nás asi 70) a 30 vteřin slávy je za námi, nástup se povedl.
- 20:20 – Vyrážíme si zazpívat na Karlův most, po cestě zavdáváme kolemjdoucím.
- 20:50 – Svou přítomností a zpěvem jsme na Karlově mostě způsobili rozruch. Většina nic netušících turistů si nás fotila a natáčela.
- 22:23 – Jdeme se řadit na nástup na besedu.
- 22:33 – Stále čekáme na tancování moravské besedy.
- 22:59 – Beseda úspěšně za námi. Pocity jsou nepopsatelné.
- 2:00 – Vysvlékáme kroje.
- 2:15 (3:15 nového času) – Odjíždíme z Žofína.
- 6:20 (nového času) – Příjezd do Krumvíře.

MARTIN SÝKORA a VOJTĚCH VESELÝ

Brněnský ples 2018

V sobotu 27. ledna 2018 pořádal Slovácký krúžek v Brně 68. Slovácký ples, kterého jsme se zúčastnili v počtu 24 pražských krúžkařů pod vedením Tomáše Slámy. Cesta do Brna byla vyplněna nejen autobusovým pohoštěním jako vždy, ale i napjatým sledováním výsledku prezidentských voleb.

I když jsme přijeli předčasně, v Brně nás už očekávali. Jejich přivítání bylo velmi přátelské. Po nezbytných přípravách v šatně jsme bohatě povečeřeli a obsadili pro nás připravené stoly s pohoštěním a dobrým moravským vínem. Ještě před zahájením plesu začala hrát dechová hudba „Zlatulka z Podluží“, která provázela defilé krojovaných a pak hrála ve velkém sále do 1:00 hod ranní.

Ples zahajoval starosta Slováckého krúžku v Brně p. Václav Štěpánek. Přivítal všechny přítomné a připomněl 110. výročí Krúžku. Následovalo defilé

krojovaných hostujících slováckých Krúžků a chas z obcí Slovácka a Brněnska a sólo krojovaných, kterých bylo celkem asi 150 včetně 10 našich.

Následně dostal prostor pro vystoupení mužský sbor a chasa ze staré Břeclavi. Po vystoupení hrála cimbálová

muzika Jožky Severina s primášem Janem Blažkem. Cimbálová muzika Slováckého krúžku v Brně s primášem Josefem Pokorným hrála ve spodním sále.

Od 20 hodin začal prodej losů do bohaté tomboly. Losy stočené do velikosti zápalky s různými citáty byly obveselením večera, stejně jako sbírka vtipných nápisů na chodbě jako např. „Slovácký krúžek v Brně“, nebo „Od zítřka nepiju“ a jiné.

Posléze následovala volná, veselá a zpěvná zábava, ples v menším měřítku než náš pražský, ale také moc pěkný.

Brňáci díky.

MIRKA GRÉE

Klobouky modistky Mirky Sochorové

Dívám se na fotografie z krůžkařského kalendáře pro rok 2018 a nevím, co obdivovat (protože ten kalendář za obdiv stojí) víc-jestli klo-

bouky nebo modelky nebo profesionalitu fotografie.

Rozhodl jsem se, při svém věku, pro klobouky. Chce-li dáma ozdobená kloboukem, dát odpověď na šeptanou otázku kolemjdoucích: „Kdo to je?“, nechá je podívat na svůj klobouk, který je viditelným znamením její osobnosti. A také

o osobnosti tvůrce, dnes už tak netradiční, ozdobě žen. Soudím, že mít takovou výtvarnou nápaditost jakou kalendář představuje, juchal bych.

Děti velice rády napodobují dospělé a nápad „kloboučky pro nejmenší“ je originální. Užasl jsem nad „kloboučkem svatozáře“ na fotce „Madona s dítětem“. Neobvyklý kalendář nadšenců okolo Mirky se vydařil. Mohu tedy s chutí napsat, že umělecký potenciál Slovákého krůžku je opět bohatší.

Dámy a pánové proto se nebojte a vzhůru na klobouky!

JOŽKA BOBEK

Vzpomínka na pana profesora

Ve středu 28. března jsme se naposledy rozloučili s dlouholetým významným členem pražského Slováckého krúžku panem prof. Ing. Janem Hlaváčem, DrSc. Obřad se konal ve Sboru Církve československé husitské v Praze 6. Muzika a mužský sbor Krúžku ho doprovodili několika písněmi z jeho rodného Kyjova.

Pana profesora naši krúžkaři dobře znají z jeho takřka sedmdesátiletého působení v Krúžku. Znají jeho laskavost, toleranci, skromnost, to vše pramenící z jeho životní moudrosti. Málokdo ale ví, že v rámci své odborné profese patřil k předním světovým vědcům. Nikdy o tom nemluvil, ovšem mezinárodní odborná veřejnost vyslovuje jeho jméno s úctou. Seznamme se tedy i s touto stránkou jeho životního příběhu. Dosti o tom napsal i jeho přítel JUDr. Alois Drhlík v 54. čísle Vědomosti v článku věnovaném devadesátinám Jana Hlaváče. Připomeňme si: prof. Hlaváč se narodil v Kyjově. Po ukončení základního vzdělání studoval na kyjovském Reálném gymnasiu Josefa Klvani. Rodina byla vedena v masarykovském vlasteneckém duchu. Jeho otec, František Hlaváč, byl učitelem na Měšťanské škole v Kyjově, členem městského zastupitelstva, v Kyjově. Patřil k předním činitelům místní organizace Sokola. Během

nacistické okupace Československa byl pro účast v odboji zatčen gestapem, z vězení se již nevrátil.

Prof. J. Hlaváč maturoval v roce 1945 po roční přestávce totálního nasazení v uhelném dole. Na jeho následném profesním zaměření měl zásluhu učitel chemie, který vzbudil jeho zájem o svůj obor, takže v letech 1945–1949 vystudoval Vysokou školu chemicko-technologickou (VŠCHT) v Praze. Pak byl zaměstnán jako výzkumný pracovník Čs. závodů sklářských, absolvoval vědeckou aspiranturu (CSc. 1954). Poté byl do roku 1958 členem skupiny zřízené na VŠCHT k výzkumu technické oxidové keramiky pod vedením prof. Rudolfa Bárty, jehož si velmi vážil pro jeho širokou odbornost i lidský přístup k mladým spolupracovníkům. V roce 1958 nastoupil na místo odborného asistenta Katedry technologie silikátů VŠCHT, kde vykonával po dobu hledání nového profesora také funkce tajemníka a zastupujícího vedoucího katedry v letech 1960–1962, V roce 1962 se habilitoval prací „Kinetika tvorby spinelu $MgAl_2O_4$ “ a roku 1965 byl jmenován docentem. Již v r. 1960 převzal přednášení základního předmětu specializace „Technologie silikátů“, který pak učil s podstatně změněnou náplní do roku 2000. Vydal pro něj 500 stránkovou monografii (dvě vydání

*„Stará muzika“ na vernisáži výstavy O. a M. Hudečkových
(K. Navrátil, M. Hudeček, J. Hlaváč, L. Neumann, 1986)*

v SNTL Praha a anglické vydání v nakladatelství Elsevier).

Hodnost DrSc. získal na základě obhajoby práce „Reaktivita pevných látek při vysokoteplotních procesech“ v roce 1969 a v tomtéž roce byl zvolen ještě ve svobodných volbách proděkanem pro vědu Fakulty chemické technologie pro období 1970–1973. Profesorem pro obor technologie silikátů byl jmenován roku 1982. V letech 1970–1980 působil jako Vědecký tajemník Odborné skupiny sklo při ČSVTS, dále člen a místopředseda Akademického senátu VŠCHT v Praze (1990–1993), vedoucí Ústavu skla a keramiky na VŠCHT v Praze (1991–1997), člen a místopředseda Správní rady VŠCHT v Praze (2001–2007), dlouholetý člen nebo předseda vědeckých rad, oborových a redakčních rad, komisí pro obhajoby vědeckých hodností, habilitačních a jmenovacích komisí aj. Během svého působení na VŠCHT vedl přes sto diplomantů a několik desítek postgraduátů

k získání hodnosti CSc., později doktorátu (nověji PhD.). Vychoval tak několik generací úspěšných inženýrů a vědeckých pracovníků pro obory anorganických nekovových materiálů. Aktivní činnost na VŠCHT ukončil v roce 2007.

Na pozvání University of Sheffield absolvoval v roce 1973 na tamním Department of Glass Technology tříměsíční studijní pobyt. V letech 1968–1985 působil aktivně v orgánech Mezinárodní chemické unie (IUPAC). V té době byl komisí pověřen vedením mezinárodního výzkumného projektu, který proběhl za účasti vědců z Evropy, USA a Japonska. V téže době byl pozván k členství v Sociétés franc,aise des hautes températures et des réfractaires a také k členství v redakční radě časopisu téže společnosti. Dále byl dlouhá léta členem Society of Glass Technology (Anglie). V devadesátých letech spolupracoval s americkým ústavem zaměřeným na likvidaci radioaktivních odpadů (Pacific Northwest National

J. Hlaváč, M. a O. Hudečková, J. Vinkler

Laboratory, Richland, USA). Výsledky výzkumné činnosti prezentoval na mezinárodních konferencích a symposiích hlavně v Evropě, také v USA a v Japonsku.

Získal řadu ocenění za odbornou činnost, např. Sklářská cena ČSVTS (1981), Cena České matice technické (1982) za knihu *Základy technologie silikátů*, Medaile F. Štolby a E. Votočka, VŠCHT (1986 a 1992), Medaile Ministerstva školství za učitelkou činnost (1993), Medaile J. Hlávky za celoživotní vědeckou a pedagogickou práci (1996) aj.

V roce 2010 byl jmenován čestným občanem města Kyjova.

Profesor Jan Hlaváč zůstal po absolvování vysoké školy v Praze. Zde žil po celý svůj další život společně s manželkou Radkou a dětmi Marcelou a Martinem. Mezi jeho osobní zájmy patřila mj. hudba. Nejen lidová, J. Hlaváč miloval jazz, který si také s chutí jako pianista či basista zahrál.

Do Slováckého krúžku začal docházet krátce po příchodu do Prahy, jeho členem byl celých 68 let! Setkává se zde s kyjovskými přáteli a brzy se stává platným členem muziky Slováckého krúžku. Nejprve s primášem Františkem Kozákem, poté s jeho nástupci Jurou Hudečkem a Klimentem Navrátilem. Ač zaměřením klavírista, díky potřebě obsadit místo basisty, přeorientoval se záhy na basu a u tohoto nástroje ho pak vidíme desítky let při jeho krúžkařské muzikantské činnosti.

Po desetiletí působil také v různých funkcích ve výboru Krúžku. Podílel se na vydávání *Vědomosti* i dalších publikací souvisejících s krúžkařskou činností. Jeho přirozená autorita společně s vlídným empatickým přístupem pomáhala vyřešit řadu krizových situací, které Krúžek také občas provázají. Takových osobností nebylo v Krúžku moc ...

S úctou a vzpomínkou
M. ŘÍHA

Dušan a folklor

Jako žák základní školy ve Bzenci jsem chodil „do hasičů“, do Sokola, do Skautu, pomáhal s musejními bzeneckými sbírkami na bzeneckém zámku, jezdil s tátou na pouť do Blatnice u Sv. Antonínka...

Táta, MUDr. Antonín Macháček, patřil mezi tři zakladatele (včetně JUDr. Zemka z Uherského Hradiště) setkávání slováckých Krúžků. V roce 1936 to započali v Moravském Písku.

V rodném Bzenci založil Staňa Otěpka soubor Bzenčan. Patřil jsem k jeho členům od samotného začátku a současně jsme byli spolu s kamarádem a spolužákem Pavlem Zemkem na jedenáctiletce (gymnáziu) členy školního souboru Strážničan, který vedl František Košťuřík a uměleckou vedoucí byla paní Kateřina Mastná. Naším třídním profesorem byl legendární folklorista a primáš Slávek Volavý, v jehož muzice aktivně hrával i náš bzenecký kamarád a spolužák Jaromír Vyoral.

Vystupovali jsme na akcích v okolí, ale jeli jsme tancovat a zpívat i na Karlovarsko, do Vídně a dalších míst. V roce 1955 jsme byli součástí folklorního vystoupení na Spartakiádě na Strahově. Na některé akce na Moravě jsem později ještě dojížděl i z Prahy, kde jsem studoval na Vysoké škole ekonomické.

Později u mne převládá zájem o prvotní ragby, rodinu a zaměstnání a stal jsem se tak spíše pasivním hostem nejrůznějších folklorních akcí, plesů a pod. Mediálně jsem podporoval nejenom přímé přenosy ze Strážnických i dalších slavností, ale i hojně zpravodajství z folklorního hnutí atp.

Takže když to shrneme: neaktivněji jsem se věnoval folkloru jako

středoškolák a student VŠE, později až v předdůchodovém a důchodovém věku.

V Praze jsem se už dříve setkal na ragbyovém hřišti Slavie s „kyjovákem“ Ivo Kultem, se kterým jsme později společně s Karlem Medkem začali pořádat ochutnávky vína a posléze hojně navštěvované Výstavy vín s koštem v centru Prahy a na Žižkově a také první vinobraní v pražské Tróji spolu s tehdejší starostou Tróje Oldou Adámkem – také bývalým ragbistou slávistou.

Zapojil jsem se také mnohem aktivněji do folklorního hnutí – řadu let jsem redigoval folklorní webové stránky, pomáhal s časopisem Folklor, který vydával FOS atd.

V průběhu doby byl založen v rámci pražského Krúžku mužský sbor, kde se mi líbí, že je stále větší účast mladých zpěváků.

Chlubím se často svým přátelům a kamarádům, jakou velkou devizou je pražský Slovácký krúžek, který není jenom nějakým

spolkem, ale přichází s novými iniciativami, přáteli se s brněnským a bratislavským

Krúžkem, popularizuje jihomoravský folklor, sdružuje báječné lidi.

Jsem rád, že jsem jeho součástí.

DUŠAN MACHÁČEK

Redakční poznámka:

Výše uvedené je osobní vzpomínkou Dušana u příležitosti jeho osmdesátých narozenin. Ve své dobře hrané skromnosti „zapomněl“ zmínit svoji mnohaletou činnost ve vedoucích orgánech Folklorního sdružení ČR za což obdržel jedno z nejvyšších ocenění FOS. Řadu let též působil ve výboru našeho Krúžku a dosud pracuje v redakční radě Vědomosti. Pevné zdraví a dobré lidi kolem sebe Ti Dušane ze srdce přejeme.

• NAŠI JUBILANTI ČERVENEC 2018 – ÚNOR 2019 •

ČERVENEC 2018

Janoušková Zdena 70

SRPEN 2018

Sparling Don 75

ZÁŘÍ 2018

Šislerová Alena 90

ŘÍJEN 2018

Jordánová Josefka 75

Štěpánek Petr 70

LISTOPAD 2018

Christiánová Anna 75

Jagoš Roman 50

LEDEN 2019

Hrabcová Jana 60

Lucká Alena 55

Eliášek Karel 75

ÚNOR 2019

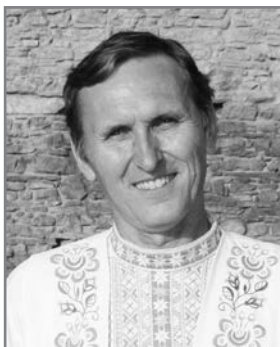
Černý Pavel 90

Drhlík Alois 90

Martinková Ludmila 75

Ako sa darilo krúžku v prvom polroku 2018

Krúžkarský rok 2018 sme začali pre nás nezvyčajne skoro, už 9. januára. Pri príležitosti začiatku roka sme pripravili krátky program pesničiek a tancov v rámci novoročného prípitku dekana Prírodovedeckej fakulty Univerzity Komenského. Toto vystúpenie bolo z našej strany poďakovaním za poskytnutie priestorov na nácviky pre tanečníkov v minulých dvoch rokoch. Zároveň sme sa takto chceli ukázať aj mladým študentom a dostať sa aj do ich povedomia. Tajne sme dúfali, že časom začnú medzi nás do krúžku viacerí chodiť, aby sme trocha omladli.

Vystúpenie malo úspech, ale prírastky do krúžku zatiaľ nebadám. Potom nasledovali každoročné akcie. Na prvom stretnutí pri muzike 16. januára, to bola okrem spievania aj príprava nášho plesu.

26. krajský fašiangový večierok sa konal 27. januára opäť

v Spoločenskom dome v Záhorskej Bystrici. Krojovaný nástup pri zahájení plesu nám spestrila početná skupina Záhorákov zo Smolinského. Aj tentoraz ples kolidoval s plesom brnenského krúžku, takže nikto z Brna ani Prahy neprišiel. No a Kunovjani aj Skaličania sa na poslednú chvíľu ospravedlnili. Škoda-preškoda, ale inak všetko dopadlo k našej spokojnosti.

Pre Klub občanů Českej republiky v Bratislave v priestoroch Csemadoku sme vystúpili vo fašiangovom období 7. februára. Bolo to už naše spoločné 20. fašiangové stretnutie

POZVÁNKA

*Slovenský krúžek a Skaličané
v Bratislave*

Vás srdečne pozýva na

26. fašiangový krajský večierok

27. január 2018 o 19:00 hod., sála Spoločenského domu na Gbelskej ul. 5, Záhorská Bystrica

Hudba do tance aj spevu Kroje a vyšivané košele vítané

s KOČR-om, a aj keď mala diplomatické povinnosti niekde na Východe Slovenska, prišla medzi nás jej excelencia pani Lívia Klausová – veľvyslankyňa ČR, rovno zo služobného auta. Opäť sme ju potešili jej obľúbenou pesničkou Limbora, limbora.

Potom už tanečníci a speváci začali s poctivými nácvikmi pásma Dožinky na vystúpenie v Skalici na Trdlofeste, ktorý nás čaká 19.mája. Pripomenieme si tým aj malé jubileum nášho krúžku. V tomto roku je to 80 rokov, kedy sa do názvu krúžku dostalo aj mnohým cudzím to mätúce „a Skaličané“.

Krúžok 13. februára, tento rok to vyšlo

na utorok pred Popolcovou stredou, sa neobišiel bez fašiangových ze Strání. Tentoraz nás však tancovalo už len päť – problémy s kĺbmi a kolenami si vyberajú svoju daň, ale nevzdávame to.

S malým oneskorením sa nám podarilo dokon-

čiť druhú časť Spevníka Slováckého krúžku a Skaličanú. Tentoraz je to 132 znotovaných pesničiek a celkovo sa to už blíži k trom stovkám. Toto ma osobitne potešilo. Bude z čoho vyberať na naše pravidelné spievania, lebo sme tam pridali aj pre nás úplne nové pesničky.

Marcový, aprílový a májový krúžok sa neobišiel bez osláv našich

jubilantov – najvýznamnejším z nich je Vlado Petrátor (85 ročný) – stárek, podrichtár a muzikant telom i dušou. Žiaľ, spomínali sme aj na tých, ktorí nás už opustili a spievajú kdesi hore nad nami. Sú to Oliver Vančo (86 ročný), bývalý stárek krúžku a nezabudnuteľný heligonkár a naša speváčka – jedinečná sólistka Marta Janíčková (69 ročná).

Výbor pociťovo pripravuje stretnutie krúžkov naplánované na 9.–10. júna, ktorého organizátormi sme tento rok my. Tešíme sa na spoločné stretnutie

s priateľmi z Brna a Prahy, ktoré sa uskutoční tentokrát v Modre, v mesiečku neďaleko Bratislavy. Dokonca zo strany našich krúžkarov je nebývalo veľký záujem o túto akciu, preto bude ťažké všetkým vyhovieť. Toto sú ale príjemnejšie starosti a určite ich zvládneme.

VLADO ČULEN,
podrichtár

V Brně

Brněnský slovácký krúžek se nadechl k opravdu grandiózní činnosti. V lednu 2017 si zvolil nové vedení, vypadá to, že dobře. Svědčí o tom například přehled akcí uskutečněných v roce 2017, uveřejněný v Krúžkozoru č. 108 z března tohoto roku. Bezpočet akcí všech jednotlivých součástí, které Krúžek tvoří: výbor, CM, pěvecké sbory, chasa, redakční rada Krúžkozoru, Slováček svědčí o tom, že vědí, co chtějí, mají chuť a energii své uskutečnit.

Nejde jenom o svou vnitřní krúžkařskou, i když na vysoké úrovni provozovanou, činnost. Krúžek se prezentuje, a tím i slovácký folklór, výrazně i na venek. Prezentuje se zejména

v Brně, ale nejedná se jen o rozsáhlou činnost v rámci města Brna. Brňáci jsou vidět i na akcích přesahujících rámec regionu. Nelze nezpomenout vystoupení na hodech ve Slavkově, vystoupení MS v Ditrichštějnském paláci Moravského zemského muzea, zájezd Slováčku

do italského Berceta, muziky a taneční složky na festivalu Folklor bez hranic v Ostravě, Slováčku na MFF v Luhačovicích, vystoupení pěveckých sborů (ŽS a MS) na mezinárodním setkání církevních sborů „Unum omnes“ ve Vranově a řadě dalších korunovaných letošním červnovým počinem „Pocta Františku Sušilovi“ připraveným starostou Krúžku Vaškem Štěpánkem a Liborem Janem.

Přejme jim, a tím i trochu sobě, nechtě se jim i nadále daří a mají své okolí i nás čím hodnotným obdarovávat.

BRUNO VOGNIČ

Kyjovjáci v Praze

Jako už každý rok byli Kyjovjáci pozváni k účinkování na Staroměstském náměstí v rámci programů vánočních trhů. Měli připravené pestré pásmo, které sestavili Hana a Jura Petru spolu s Tondou Vrbou.

mladé holky a děkovaly jí za pěkný zážitek s tím, že něco takového ještě neviděly. Od takových divaček pop muzik to bylo nečekané. Dokonce ji jako kouzelnou babičku chtěly adoptovat.

V sobotu 16. a v neděli 17. prosince předvedli ve vánočním pásmu nezvyklé koledy z regionů Kyjovska a Horňácka. Kyjovské „Tetky“ zpívaly svižně s velkou chutí koledy i něžné ukolébavky, chlapi ražné koledy, a také předvedli trefnou pastýřskou hru. Horňácká skupina „Chotár“ zazpívala koledy horňácké, děvčata předvedla pro diváky zvláštní hru Lucek. Bylo se na co dívat. Nejstarší Květu Štěpánovou, která vyprávěla o průběhu adventu a vánoc jak je prožívaly, jako děti na dědině dojalo, když za ní přišly tři

Sobotní pořad byl zakončen setkáním Kyjovjáků a našeho SIK v Technické knihovně v Dejvicích, kde i přes moderní prostředí brzy zavládla dobrá nálada. Zpívalo se a tancovalo bohužel jen do deseti hodin, protože šofér by přetáhl kolečko a hrozila by mu pokuta. Proto musel odjet na hotel.

Nedělní pořad začal dopolední návštěvou podzemí Betlémské kaple, kde si prohlédli vánoční výstavu betlémů, zazpívali koledy. Vykoledovali si výbornou horkou medovinu, která byla i aperitivem

k obědu v restauraci „U Michala“ stylově vyzdobené lidovými kroji, keramikou a Úprkovými obrazy. Dostali dobrý oběd v příjemném prostředí vstřícného personálu a hlavně restaurátéra pana Kačírka, který jak se ukázalo, má kořeny v Ratiškovcích. To Také ocenili zpěváci při loučení, když zazpívali několik koled, které pana restaurátéra úplně dojaly. Slíbili si, že toto setkání nebylo poslední.

Při cestě na Staroměstské náměstí přišla nečekaně sněhová vánice, takže všichni byli mokří a promrzlí. Pak sněžit přestalo a vystoupení se konalo na kouzelně zasněženém náměstí. Když pak o přestávce Tonda Vrba pozval návštěvníky na rožek na sliovicu, nemělo to

chybu. První tam dorazila naše Maruška Hlahůlková – baba jedna.

Myslím, že to bylo jedno z nejhezčích vystoupení. I když tříhodinový pořad byl vyčerpávající, svou lidovostí připomněl, jak by měly vánoce vypadat. Bez stresů a komerční honbou za dárky, ve kterých se ztrácí původní kouzlo vánoc.

Děkuji za všechny diváky za pěkný ryze vánoční zážitek.

JOSEFKA JORDÁNOVÁ

Plánované akce

červenec 2018 – březen 2019

DATUM	AKCE	MÍSTO
29. 7. 2018	Slavnosti bratrství Čechů a Slováků	Velká Javorina
2.– 6. 8. 2018	Mezinárodní folklorní festival	Chorvatsko PODRAVSKI PODGAJCI
8. 9. 2018	Trojské vinobraní, 20. ročník	neděle 14.00 hod., Trojský zámek Praha 7
19. 9. 2018	Beseda u cimbálu	středa 19.00 hod. , KD Gong Hraje CM Žandár
10. 10. 2018	Beseda u cimbálu	středa 19.00 hod., KD Gong Hraje CM Martina Sochora
14. 11. 2018	Beseda u cimbálu Výroční členská schůze	středa 19.00 hod., KD Gong Hraje CM Žandár
24. 11. 2018	Kateřinské hody	sobota 19.00 hod., KD Gong
10. 11. 2018	Setkání lidových muzik	sobota 15.00 hod. Městská knihovna Mariánské náměstí, Praha 1
12. 12. 2018	Vánoční beseda	středa 19.00 hod., KD Gong Hraje CM Martina Sochora
9. 1. 2019	Beseda u cimbálu	středa 19.00 hod., KD Gong Hraje CM Žandár
13. 2. 2019	Beseda u cimbálu	středa 19.00 hod., KD Gong Hraje CM Martina Sochora
13. 3. 2019	Beseda u cimbálu	středa 19.00 hod., KD Gong Hraje CM Žandár
23. 3. 2019	63. Moravský ples	Palác Žofín
3. středy v měsíci	Pohodové večery s CM	vinárna Šenkovna Hraje CM Žandár

ODKAZY NA INTERNETOVÉ STRÁNKY A KNIHY

s informacemi o folkloru a lidové kultuře

www.kruzekskp.cz	oficiální web Slováckého krúžku v Praze
www.kruzek.cz	rozcestník na weby slováckých krúžků v Praze a Brně
www.nulk.cz	oficiální web Národního ústavu lidové kultury ve Strážnici
www.slovackodnes.cz	průvodce Slováckem Radka Bartoníčka
www.vmp.cz	Valašské muzeum v přírodě, Rožnov pod Radhoštěm
www.lidovakultura.cz	internetové stránky věnované identifikaci, dokumentaci, uchování, šíření a prezentaci lidové kultury v České republice; provozuje Národní ústav lidové kultury ve Strážnici
www.cioff.cz	internetové stránky české národní sekce CIOFF
www.folklorweb.cz	kalendář akcí, festivaly, koncerty, jarmarky, hody, vystoupení, katalogy, národopisné soubory, tanec, lidová hudba, cimbálové muziky, hudební skupiny, tradice
www.folklor.net	kalendář folklorních akcí, novinky, lidová řemesla, muzikanti, muziky, soubory, folklorní burza, aj.
www.folklor.net	internetový portál Sdružení přátel folkloru v Brně
www.hornacko.net	kalendář místních akcí, odkazy a informace o regionu
www.slovacko.cz	průvodce regionem
www.kudyznudy.cz	jeden z největších portálů k vyhledávání akcí, včetně folklorních a z oblasti lidové kultury
www.wineofczechrepublic.cz	oficiální prezentace moravských a českých vín
www.albertknihy.cz	Nakladatelství Albert, produkuje kvalitní knihy s folkloristickou tematikou. telefon: 721 006 248, 602 953 418

Vítězný recept

Buchtobraní 2017

z 11. října 2017

V kategorii slaného pečiva získala 1. cenu Jarmila Vesecká za vaječný dort.

Recept na Vaječný dort:

- 6 vajec
- cca 250 g zeleninové směsi (celer, mrkev, petržel, hrášek, paprika, cibule – vše nakrájené na malé kousky a uvařené ve sladkokyselém nálevu).
- asi 1/4 tohoto nálevu
- 2 kyselé okurky
- lžíce hořčice
- 200 g majonézy
- 2 buřty nebo 200 g měkkého salámu
- 2 sáčky práškové želatiny
- sůl, pepř

Vejsce uvaříme. Želatinu namočíme cca v 1 dcl. studené vody. Po nabobtnání vlijeme do horkého nálevu. Vejce, okurky a uzeninu nakrájíme na kousky. Přidáme všechny ostatní přísady, promícháme a necháme alespoň 6 hodin tuhnout.

MIRKA GRÉE

OBSAH

str.	1	Slovo starosty
	2	Editorial
		Z našich aktivit
	3	Zpráva o jednání výboru
	4	Besedy SIK 1. pololetí 2018
	6	Přehled akcí listopad 2017 až červen 2018
	7	To to letí
	8	Vánoční beseda a křest kalendáře
	10	Masopust 2018
	12	Pálení pálení
	13	Ohlédnutí za 62. Moravským plesem
	16	Vínečko né voda
		Napsali nám
	18	O Žandáru bez Žandárů
	22	Místy našich počátků
	24	Moravský ples v Praze
	28	Brněnský ples
	29	Klobouky modistky Mirky Sochorové
		Společenská rubrika
	30	Vzpomínka na pana profesora
	33	Dušan a folklór
	34	Naši jubilanti
		Co nového u přátel
	35	Ako sa darilo Krúžku v prvom polroku 2018
	37	V Brně
	38	Kyjovjáci v Praze
	40	Plánované akce červenec 2018 až březen 2019
	41	Odkazy na internetové stránky a knihy
	42	Vítězný recept z Buchtobraní
	43	Obsah
	44	Pozdrav od Hita

Pozdrav od Hita

Mily pane Jozko,
Vesele vanoce
a Statny novy rok
2018.
Pevne zdravi
a mnoho radosti
v kruzku,
preji Vam srdecne.
V listpadu jsem mel
koncert s vystavou

Zuberske vysivky.

Je k 60 vyrocí obnovení
diplomatických vztahu s Ceskem.

Mejte se moc hezky ! Hito

PS, Hezky koncert na Kampe.

Uvědomost

Vydává SLOVÁCKÝ KRÚŽEK V PRAZE, z.s.

Na Dobešce 31, 147 00 Praha 4

jako svůj neperiodický zpravodaj vycházející zpravidla 2x ročně

Redakční rada: Dušan Macháček, Bruno Vognič

Grafická úprava a tisk: Karel Chovanec / ESKIRA s.r.o.

Distribuce: Helena Šalová, Na Dobešce 31, 147 00 Praha 4

tel.: 244 464 459, salovah@seznam.cz

Příspěvky el. poštou na adresu vognic.bruno@seznam.cz,

rukopisy na adresu odpovědného redaktora

Fotografie poskytl: Ondřej Sameš, Bruno Vognič, chasa z Krumvíře a archiv ESKIRA s.r.o.

SLOVÁCKÝ KRÚŽEK V PRAZE, z.s.

www.kruzekskp.cz

Starosta: Petr Smetana, Nad Akcizem 1032/1, 180 00 Praha

Jednatelka: Helena Šalová, Na Dobešce 31, 147 00 Praha 4

tel.: 244 464 459, e-mail: salovah@seznam.cz

Kateřinské hody 25. 11. 2017

Moravský ples Praha Žofín

24. března 2018

Karlínský masopust 3. 2. 2018

Výstava vín 15. 4. 2018

